

Komisja Europejska: polskim władzom grożą wysokie kary finansowe za niewykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości ws. Puszczy Białowieskiej

Komisja Europejska wezwała polskie władze do natychmiastowego wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Puszczy Białowieskiej. Organizacje pozarządowe ostrzegają, że dalsza zwłoka może nas kosztować nawet 130 milionów złotych.

Komisja Europejska wezwała polskie władze do natychmiastowego wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Puszczy Białowieskiej. Organizacje pozarządowe ostrzegają, że dalsza zwłoka może nas kosztować nawet 130 milionów złotych.

Komisja Europejska wszczęła postępowanie przeciwko polskim władzom w związku z niewykonaniem wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE, który powstrzymał nielegalną wycinkę w Puszczy Białowieskiej. Komisja zarzuca polskiemu rządowi, że pomimo upływu prawie trzech lat nadal nie zastosował się w pełni do tego orzeczenia.

Komisja wskazuje, że polskie władze nie uchyliły wprowadzonego w 2016 r. aneksu do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Białowieża i nie wdrożyły żadnego systemu zarządzania tym terenem, który pozwoliłoby na skuteczną ochronę puszczańskiej przyrody. Polski rząd ma dwa miesiące na ustosunkowanie się do zastrzeżeń zgłoszonych przez Komisję. W przeciwnym razie Komisja może ponownie skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości UE oraz wystąpić o nałożenie kar finansowych.

Sylwia Szczutkowska, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot: Działania Komisji Europejskiej są zgodne z oczekiwaniami polskiego społeczeństwa, które domaga się lepszej ochrony Puszczy Białowieskiej i poszerzenia Białowieskiego Parku Narodowego na teren całej Puszczy. Są one także odpowiedzią na kryzys bioróżnorodności i wpisują się w europejską strategię ochrony lasów, w której to zwraca się uwagę na konieczność ochrony starodrzewi i lasów naturalnych jako ostoji ginących i rzadkich gatunków.

Agata Szafraniuk, ClientEarth Prawnicy dla Ziemi: Kary ustanawiane przez TSUE są zawsze na wysokim poziomie, aby działały odstraszająco. Przykładowo w latach 2014-2016 kraje członkowskie zapłaciły 339 mln euro w ramach sankcji finansowych nałożonych przez Trybunał. Może to być zarówno kara okresowa, np. za każdy dzień niewykonania wyroku, jak i kara ryczałtowa. Kary te mogą być też nałożone łącznie. W przypadku Polski kara ryczałtowa może wynieść prawie 30 mln EUR, czyli 130 mln złotych. Od momentu wydania wyroku minęło ponad 1000 dni i każdy dodatkowy dzień zwłoki będzie brany pod uwagę przez Trybunał. Może to stanowić podstawę do wyliczenia dodatkowej kary okresowej.

Krzysztof Cibor, Greenpeace Polska: Polski rząd i kierownictwo Lasów Państwowych już prawie trzy lata nie potrafią naprawić tego, co zepsuli w Puszczy. Po raz kolejny domagamy się od ministerstwa środowiska pilnego wykonania wyroku TSUE. Przede wszystkim jednak, razem ze zdecydowaną większością społeczeństwa, oczekujemy

ludzi tam mieszkających.

Tomasz Pezold Knežević, Fundacja WWF Polska: Niezwykle cenny w skali światowej ekosystem Puszczy Białowieskiej od lat boryka się z wyzwaniem efektywnego zarządzania, które docelowo powinno zapewnić z jednej strony ochronę unikalnych wartości przyrodniczych i przyczynić się do zrównoważonego rozwoju lokalnych społeczności z drugiej. Są dwie kluczowe przyczyny tej sytuacji: konflikt celów ochrony przyrody z celami gospodarki leśnej oraz brak zintegrowanego systemu zarządzania na terenie Puszczy. Oprócz obszaru Natura 2000, mamy tu do czynienia z obszarem Światowego Dziedzictwa, Parkiem Narodowym i szeregiem rezerwatów przyrody. Warto również nadmienić, że oprócz zaległości związanych z zarządzaniem obszarem Natura 2000, nie wdramy rekomendacji UNESCO dotyczących zarządzania Puszcza jako Obszarem Światowego Dziedzictwa. Nadszedł czas, żeby wszystkie te zaległości nadrobić.

Adam Bohdan, Fundacja Dzika Polska: Po wyroku TSUE ws Puszczy w 2018 roku mieliśmy nadzieję, że Lasy Państwowe będą postępowały tak, by nie ingerować w siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków chronionych dyrektywami. Niestety przygotowanie kolejnych aneksów, zakładających miejscowo intensywne pozyskanie, potwierdza, że Puszcza w rękach Lasów Państwowych nigdy nie będzie bezpieczna. Gdyby nie silne prawo, na straży którego stoi Komisja Europejska, Puszcza stopniowo byłaby przekształcana w zwykły las gospodarczy.

Przemysław Chylarecki, Fundacja Greenmind, podsumowuje: Prawo unijne nakłada na nas obowiązek skutecznej ochrony siedlisk i gatunków na obszarach Natura 2000 i dzisiejsza decyzja Komisji to kolejny sygnał, że w Puszczy Białowieskiej właśnie to musi być priorytetem. Najprostszą drogą do realizacji tego postulatu byłoby utworzenie parku narodowego na całym obszarze Puszczy Białowieskiej. Być może decyzja Komisji będzie bodźcem do tego, by w 100 lecie ochrony Puszczy, przypadające w 2021 roku, wrócić do poważnej rozmowy na ten temat.

Kontakt:

Radosław Ślusarczyk, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, tel. 660 538 329,
suchy@pracownia.org.pl

Informacje dodatkowe:

Wysokość kary ryczałtowej to iloczyn standardowej kwoty bazowej w wysokości 1 039 EUR, wagi naruszenia (współczynnik od 1 do 20), współczynnika „n” (zdolność płatnicza państwa członkowskiego, wynikająca z PKB oraz liczby miejsc przypadających mu w Parlamencie Europejskim; obecnie dla Polski wynosi on 1,27) oraz liczby dni, w których naruszenie utrzymuje się pomiędzy datą pierwszego wyroku a datą zakończenia naruszenia lub datą wydania wyroku określającego karę finansową. Kara ryczałtowa dla Polski obecnie nie może być niższa niż 3 275 000 EUR (14 704 750 PLN).

Źródło: [Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie obliczania kar ryczałtowych i okresowych kar pieniężnych wskazywanych Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez Komisję w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego](#)